

Пролог

РАННЯ ВЕСНА

Коли Алекс нарешті вдалося вивести кров з гарного вовняного пальта, на вулиці вже було занадто тепло, щоб його носити. Весна настала неохоче; блідо-блакитним ранкам не вдавалося прибрати насиченіших кольорів, натомість вони перетворювалися на вогкі похмурі пообіддя, а вперті кучугури тягнулися вздовж дороги, немов пишні брудні меренги. Однак десь у середині березня скибочка газону між кам'яними доріжками в Старому кампусі почала звільнятися від снігу, демонструючи мокре й чорне, укрите кущиками липкої трави тіло, і Алекс усвідомила, що зіщулилася на підвіконні десь у захищених на горішньому поверсі кімнатах за адресою: Йорк-стріт, 268 — і читає «Вимоги до кандидатів на вступ до Лети».

Вона чула клацання годинника на камінній полиці, спів дзвіночків, коли у двері крамнички вниз, що ось-ось мала зачинитися, заходили або виходили покупці. Таємні кімнати над крамничкою члени Лети з любов'ю називали Халупкою, а торговельне приміщення вниз в різний час було взуттєвою крамницею, магазинчиком туристичного спорядження й цілодобовим мінімаркетом «ВаВа» з власною стійкою «Тако белл».

Щоденники членів Лети за ті роки повнилися наріканнями на сморід пересмажених бобів і цибулі гриль, що проникав крізь підлогу, аж до 1995-го, коли хтось начарував Халупку й затильні сходи, що вели до провулку, тож там завжди пахло кондиціонером для білизни та гвоздикою.

Алекс виявила брошуру з рекомендаціями Дому Лети в якийсь із туманних тижнів після випадку в маєтку на Орандж-стріт. Відтоді вона лише раз перевірила електронну пошту на старенькому комп'ютері, що був у Халупці, побачила довгу вервечку повідомлень від декана Сеңдоу й вийшла з акаунту. Вона розрядила батарею на телефоні, пропускала заняття, дивилася, як на суглобах гілок з'являються бруньки, наче це не гілля, а жіночі пальці, що приміряють персні. Вона з'їла все, що було в комірчинах і морозилці: спершу екстравагантні сири й копчений лосось в упаковках, потім консервовані боби й персики в сиропі в бляшанках з позначками «сухий пайок». Коли харчі закінчились, Алекс несамовито замовляла їжу на винос, записуючи все на досі активний рахунок Дарлінгтона. Подорож униз і вгору сходами так стомлювала її, що доводилося відпочити, перш ніж накинутися на обід чи вечерю, а іноді вона взагалі не завдавала собі клопоту їсти, просто засинала, сидячи на підвіконні чи підлозі поміж поліетиленових мішечків і загорнутих у фольгу контейнерів. Ніхто не приходив перевірити, як вона. Нікого не залишилось.

Брошура була надрукована на дешевому папері, скріплена скобками й прикрашена чорно-білим зображенням Гаркнесс-тауер на обкладинці з написом: «Ми вівчарі». Дівчина сумнівалася, що засновники Дому Лети мали на увазі Джонні Кеша, коли обирали девіз, але щоразу, побачивши ці слова, думала про різдвяний час, коли лежала на старому матраці в Леновому сквоті у Ван-Найсі⁴: кімната оберталася, поряд на підлозі стояла

⁴ Район Лос-Анджелеса. (Тут і далі прим. пер.)

напівпорожня бляшанка журавлинного соусу, а Джонні Кеш співав: «Ми вівчарі, ми йшли горами. Ми залишили отари, коли зійшла нова зоря». Вона думала про Лена, який накрив її тіло своїм, запхав руку їй під футболку й пробурмотів на вухо: «Якісь гівняві вівчарі».

Рекомендації для кандидатів на вступ до Дому Лети містилися ближче до кінця брошури й востаннє були актуалізовані 1962 року.

*Визначні академічні досягнення
зі спеціалізацією в галузі історії та хімії.
Здібності до мов та практичні знання
латини й грецької.*

*Міцне фізичне здоров'я та гігієна.
Бажане підтвердження регулярних фізичних занять.
Очевидні ознаки врівноваженого характеру
й розсудливого мислення.*

*Схильність до містики не схвалюється,
адже це здебільшого ознака аутсайдера.
Кандидат не повинен виявляти гидливості
до реалій людського тіла.*

MORS VINCIT OMNIA.

Алекс, чиї практичні знання латини були не вельми, пошукала переклад цього вислову: «Смерть перемагає все». Однак хтось поверх *vincit* нашкрывав *irrumat*⁴, мало не стерши оригінал си-ньою кульковою ручкою.

Під вимогами Лети був додаток:

*Стандартні приписи для кандидатів послаблювали двічі: для
Ловелла Скотта (бакалавр, англійська мова, 1909) і Сінклера*

⁴ Висмоктус (латин.).

Белла Брейвермана (без наукового ступеня, 1950) з неоднозначними результатами.

Тут-таки, на берегах, була надряпана інша примітка, цього разу вочевидь Дарлінгтоновим зазубреним, схожим на кардіограму, почерком: «Алекс Стерн».

Вона подумала про просочений кров'ю аж до чорноти килим у старому маєтку Андерсона. Подумала про декана — про приголомшливу білизну стегнової кістки, що розітнула його плоть, про сморід бездомних псів.

Алекс відклала вбік алюмінієвий контейнер з холодним фалафелем з «Мамунз», витерла руки об спортивний костюм з логотипом Дому Лети. Покульгала до ванної кімнати, відкоркувала пляшечку золпідема¹ й закинула пігулку під язик. Склала під краном долоні човником, дивилася, як пальцями тече вода, і прислухалася до моторошного всмоктувального звуку зі стоку. «Стандартні приписи для кандидатів послаблювали двічі».

Уперше за кілька тижнів вона подивилася на дівчину в заляпаному водою дзеркалі, розглядаючи, як та, укрита синцями, задирає бавовняну, в жовтих плямах гною, майку. Рана в боці Алекс була глибока, з чорною шкірочкою загуслої крові. На місці укусу залишився чіткий викривлений слід, що, як вона знала, загоюватиметься погано, якщо взагалі загоїться. Її мапа змінилася. Її берегова лінія зазнала змін. *Mors irrumat omnia.* Смерть шпилить усіх.

Алекс обережно торкнулася пальцями запаленої червоної шкіри навколо слідів від зубів. У рану потрапила інфекція. Дівчина відчула деяке занепокоєння, мозок спонукав до самозбереження, але думка про те, щоб узяти телефон, поїхати до студентського медпункту — послідовність, за якої кожна дія запускатиме ще одну, — була нестерпна, а тепла приглушена

¹ Синтетичний лікарський засіб, що належить до групи снодійних і седативних.

пульсація в тілі, що підпалювало себе ізсередини, стала майже рідною. Можливо, у неї починається лихоманка й марення.

Вона подивилася на вигин ребер, на сині вени, схожі на обвислі лінії електропередач, на синці, що вже почали вицвітати. Шкіра на губах потріскалась. Алекс подумала про своє ім'я, написане чорнилом на берегах брошури, — третій випадок.

— Результати безумовно неоднозначні, — сказала вона, налякавшись власного хрипкого голосу. Засміялася, і водостік, здалося, фиркнув їй в унісон. Мабуть, її вже лихоманило.

У флуоресцентному світлі ванної кімнати дівчина торкнулася країв укусу на боці й занурила пальці в рану, стискаючи плоть коло швів, аж поки біль не огорнув її, наче мантия, і не настала така бажана втрата свідомості.

Це було навесні. Але негаразди почалися темної зимової ночі, коли померла Тара Гатчинс, і Алекс досі вважає, що могла б уникнути цього всього.

«Череп і кістки» — найстаріше таємне товариство, перший з восьми Домів Серпанку, заснований 1832 року. Кістяники можуть похизуватися більшою кількістю президентів, видавців, промислових магнатів і членів кабінетів міністрів, ніж будь-яке інше товариство (список випускників можна знайти в Додатку «Доми Серпанку»), і «похизуватися» — достоту дуже влучне слово.

Кістяники усвідомлюють свою могутність й очікують шанобливого ставлення від представників Лети. Було б добре їм завжди пам'ятати власний девіз: «Багаті і бідні — для смерті всі рівні».

Поводься з гідністю та дипломатичністю, які забезпечують служба і співпраця з Летою, але завжди пам'ятай, що наш обов'язок — не підтримувати марносластво Ёльської еліти, а залишатися на посту між живими і мертвими.

*Життя Лети: Процедури та протоколи
Дев'ятого Дому, витяг*

Кістяники вважають себе титанами серед недоумків, і це ж таки бісить. Та хто я такий, щоб вишукувати недоліки, коли напої міцні, а дівчата чарівні?

*Щоденник Джорджа Петі часів Лети
(Коледж Сейбрук '56)*

1

ЗИМА

Алекс поспіхом перетнула широку, неначе чужорідну Байнеке-плазу, протупотівши черевиками по пласких квадратних прямокутниках чистого бетону. Здавалося, наче велетенський куб з колекцією рідкісних книжок заляк у повітрі, здійснений понад нижнім поверхом. Упродовж дня його стіни зсередини сяяли бурштином, блискучий золотистий вулик радше походив на храм, аніж на бібліотеку. Уночі він просто скидався на гробницю. Ця частина кампусу не надто пасувала до решти будівель Єльського університету: ні сірого каміння, ні готичних арок, ні маленьких бунтівних будинків-примар із червоної цегли, які, за словами Дарлінгтона, насправді не були збудовані в колоніальному стилі, а просто мали походити на нього. Він пояснював причини такої забудови Байнеке, що саме вона мала віддзеркалювати й утілювати в цьому закапелку серед кампусних будівель, однак дівчині це місце однаково здавалося чимось із науково-фантастичних фільмів сімдесятих років, а тутешні студенти наче мали б носити комбінезони або закороткі туніки, пити щось із назвою «Екстракт», а їжу ковтати у вигляді пігулок. Навіть велика металева скульптура, створена, як

Алекс було відомо, Александром Колдером, була подібна до негатива велетенської лавової лампи.

«Це Колдер», — пробурмотіла вона собі під ніс. Саме так люди тут говорили про мистецтво. Нічого нікому не *належало*. Ця скульптура була Колдером. Картина — Ротко. Будинок — Нойтра.

А вона сама запізнювалась. Вечір розпочався з добрих намірів: дівчина вирішила попрацювати над есеєм для курсу про сучасний британський роман, після чого ще залишалася ціла купа часу, щоб узятися до віщувань. Натомість Алекс заснула в одному з читальних залів Бібліотеки Стерлінга, стискаючи в руці примірник «Ностромо» й закинувши ноги на батарею. О пів на одинадцятю вона, здригнувшись, прокинулась; щоголю стікала слина. Наляканий вигук «От лайно!» розітнув бібліотечну тишу, наче постріл, Алекс закуталась аж по обличчя шарфом, закинула на плече торбу й вибігла.

Тепер вона проминула обідню залу й пройшла ротондою, з глибоко вкарбованими в мармур іменами загиблих на війні й кам'яними постатями, що ніколи не спали, — Миром, Відданістю, Пам'яттю і нарешті Хоробрістю. Хоробрість, до речі уособлював чоловік з шоломом і щитом, але майже без одягу, тож Алекс завжди асоціювала його радше зі стриптизером, ніж із плакальником. Дівчина спустилася сходами й перетнула перехрестя вулиць Колледж і Гроув.

Кампусу якимось чином удавалося змінювати маски о різній порі та від кварталу до кварталу, тож Алекс завжди здавалося, ніби вона бачить його вперше. Сьогодні він був сновидою, що дихає спокійно та глибоко. Люди, яких вона оминала дорогою до Зали ШСС, тобто Шеффілда — Стерлінга — Страткона, здавалися зануреними в сон, лагідноокими, обличчя поверталися одне до одного, пара клубочилася над горнятками з кавою в їхніх обіп'ятих рукавичками руках. В Алекс виникло моторшне відчуття, що цим людям вона сниться — дівчина в темному пальті, яка зникне, щойно вони прокинуться.

ШСС теж дрімала, кабінети щільно зачинені, у коридорах енергоощадне напівсвітло.

Алекс піднялася сходами на другий поверх і почула галас, що луною ширився з однієї з лекційних аудиторій. Єльський суспільний клуб щочетверга влаштовував кіносеанси. Мерсі причепила розклад до дверей їхньої кімнати, проте Алекс не завдавала собі клопоту його вивчити. У четвер вона не мала часу.

Тріпп Гельмут підпирав стіну біля дверей лекційної аудиторії. Дівчину він привітав кивком, майже не розліплюючи повік. Навіть у тьмяному світлі вона бачила, які в нього налиті кров'ю очі. Можна не сумніватися: сьогодні він покурив, перш ніж прийти сюди. Можливо, саме тому старші Кістяники поставили його на варту. А може, він сам попросився.

— Ти спізнилася, — повідомив хлопець. — Вони вже почали.

Алекс його проігнорувала, озирнувшись через плече, щоб переконатися, що в коридорі нікого немає. Вона не мусила виправдовуватися перед Тріппом Гельмутом, до того ж це було б схоже на слабкість. Притиснула палець до майже непомітної зазублинки в панелі. Стіна мала б плавно розступитися, але застрягла. Дівчина щосили гупнула в неї плечем і заточилася, коли та розчахнулася.

— Полегше, вбивце, — озвався Тріпп.

Алекс затраснула за собою двері й посунула вузьким темним проходом.

На жаль, Тріпп мав рацію. Віщування вже розпочалися. Алекс якомога тихіше увійшла до старого операційного театру.

Це було приміщення без вікон, затиснуте між лекційною аудиторією й кабінетом, який аспіранти використовували для обговорень, — рудимент старої медичної школи, що проводила уроки тут, у ШСС, перш ніж переїхати до власної будівлі. Керівники фонду, який заснував «Череп і кістки», запечатали вхід до кімнати й замаскували його новими панелями десь близько

1932-го. Усі ці факти Алекс визбирала з книжки «Лета: Спадщина», коли їй, напевно, слід було читати «Ностромо».

Ніхто на неї навіть не глипнув. Усі очі були прикуті до Гаруспекса, чиє довгасте обличчя ховалося за хірургічною маскою, а блакитна форма була забризкана кров'ю. Його руки в латексних рукавичках методично перебирали нутрощі... пацієнта? суб'єкта? жертви? Алекс не знала, котрим із цих термінів називати чоловіка на столі. Не «жертва». «Йому судилося жити». Гарантування було частиною її роботи. Вона бачила, як він без проблем переживає це важке випробування й повертається до лікарняної палати, звідки його забрали. «А як щодо наступного року? — замислилася дівчина. — І що буде за п'ять років від сьогодні?»

Алекс глипнула на чоловіка на столі: Майкл Реєс. Вона прочитала його медичну карту два тижні тому, коли цього чоловіка обрали для ритуалу.

Шкіра на його животі була прищеплена сталевими затискачами, і нутрощі скидалися на розквітлий цвіт — пишна рожева орхідея, оксамитово червона у серединці. «І не кажіть мені, що це не залишить сліду». Утім, їй варто попідкуватися про власне майбутнє. Реєс упорається.

Алекс відвела погляд, намагаючись дихати носом, коли шлунок скрутило й рот наповнився слиною з мідянистим присмаком. Вона бачила багато страшних ран, але завжди на мертвих. Значно важче було дивитися на живу плоть, коли людське тіло прив'язувало до життя лише розмірене металеве попискування монітора. У кишені лежав зацукрований імбир для боротьби з нудотою — Дарлінгтонова підказка, — але вона не могла змусити себе дістати й розгорнути його.

Натомість дівчина втупилася поглядом кудись у порожнечу, поки Гаруспекс вигукував якусь послідовність цифр і літер — тікери й ціни на акції компаній, що проводили публічні торги на Нью-Йоркській фондовій біржі. Трохи згодом він перейде

Зміст

Пролог. Рання весна	9	18. Минула осінь.....	323
1. Зима.....	15	19. Минуле літо	334
2. Минула осінь.....	39	20. Зима.....	349
3. Зима.....	57	21. Зима.....	355
4. Минула осінь.....	74	22. Зима.....	379
5. Зима.....	91	23. Зима.....	394
6. Минула осінь.....	116	24. Зима.....	406
7. Зима.....	139	25. Зима.....	421
8. Зима.....	161	26. Зима.....	437
9. Зима.....	177	27. Зима.....	447
10. Минула осінь.....	193	28. Рання весна.....	460
11. Зима.....	216	29. Рання весна.....	470
12. Зима.....	234	30. Рання весна.....	485
13. Минула осінь.....	260	31. Рання весна.....	496
14. Зима.....	273	32. Весна.....	514
15. Зима.....	296	Доми Серпанку.....	521
16. Зима.....	307	Подяка	523
17. Зима.....	313		